

דירוג מעלה 2010 | עובדות ומספרים

בדירוג מעלה 2010 חברות, בהשוואה ל- 62 חברות שהשתתפו בדירוג 2009. גידול של 21% במספר החברות המשתתפות לעומת שנה קודמת (ראה גרף מס' 1). מתוך 75 החברות המשתתפות השנה בדירוג 47 הן חברות ציבוריות.

החברות המשתתפות בדירוג מעסיקות 173 אלף עובדים, ובעלות מחזור מצרפי של כ-296 מיליארד ₪ המהווה 58% מהתוצר העסקי בישראל (נתוני בנק ישראל).

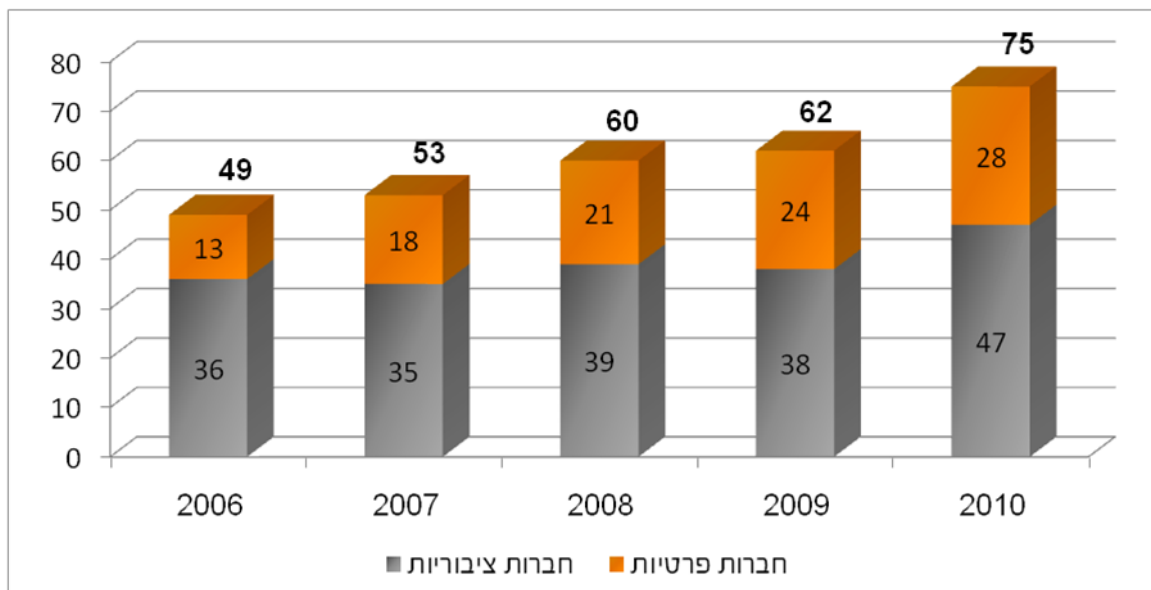
חברות חדשות בדירוג 2010:

ציבוריות: בזק, טמבור, המשביר החדש לצרכן, מלאנוקס, מלונות דן, י.ח. דימרי, מהדרין, תיגבור כוח אדם וסקיילקס קורפוריישן.

פרטיות: לאומי קארד, כ.צ.ט, SAP, השמירה G4S, סימנס ודואר ישראל (ממשלתית).

חברות שפרשו מהדירוג: תעשיות מלח, קלא-טנקור.

גרף 1 | מספר החברות המשתתפות בדירוג מעלה 2006-2010



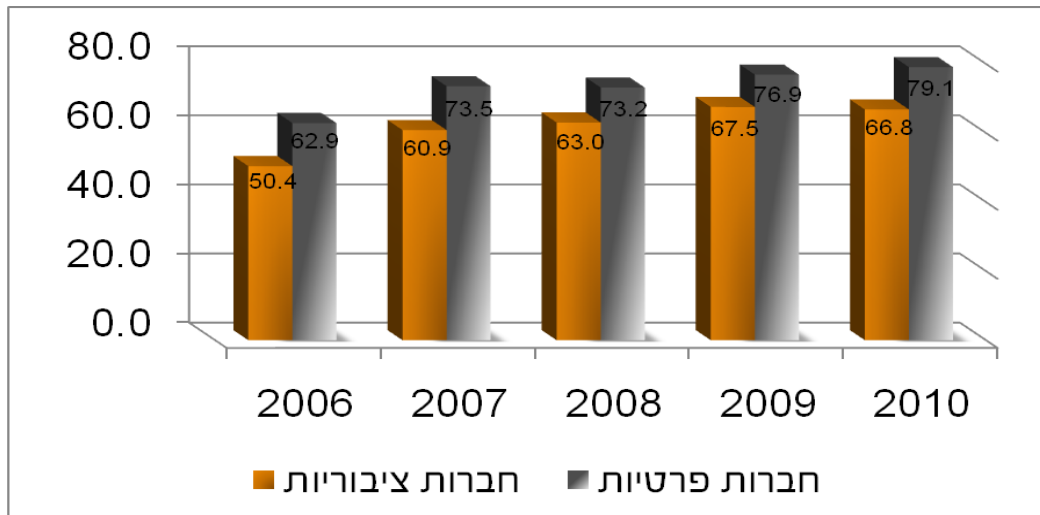
דרך חישוב הציונים: הציונים מחושבים ביחס לתוצאות של המשתתפות באותה שנה בדירוג.

לדוגמא: אם החברה עם הציון הגבוה ביותר קיבלה 97, והחברה עם הציון הנמוך ביותר קיבלה 40, שאר החברות יסווגו לקטגוריות בהתאם לעשירון בו הן נמצאות.



מספר החברות בדירוג 2010	מספר החברות בדירוג 2009	קבוצת ציונים
17 ציבוריות 16 פרטיות	14 ציבוריות 11 פרטיות	פלטינה שני העשירונים העליונים בסולם הציונים
20 ציבוריות 9 פרטיות	12 ציבוריות 8 פרטיות	זהב עשירון שביעי ושמיני
10 ציבוריות 3 פרטיות	12 ציבוריות 5 פרטיות	כסף עשירון רביעי חמישי ושישי

גרף 2 | עלייה בציון החציוני בדירוג מעלה לאורך השנים*



* 2006 היא השנה הראשונה בה מופיע הדירוג במתכונתו הנוכחית.

קיימת עליה בציון החציוני של החברות המשתתפות בדירוג מעלה - החברות הפרטיות והציבוריות לאורך השנים (ראה גרף מס 2).



אתיקה בעסקים

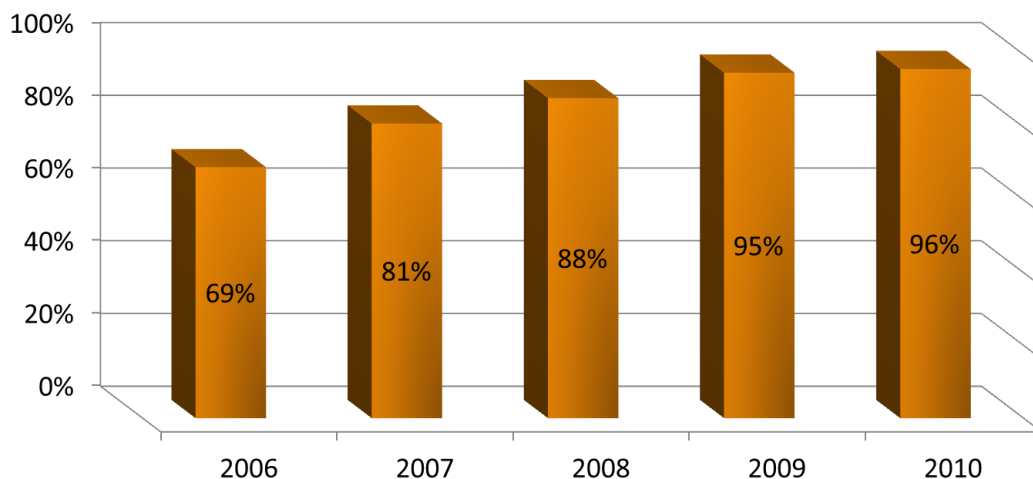
קוד אתי כדרישת סף - מהווה כלי לשינוי וולונטארי. בדירוג מעלה קוד אתי הוא דרישת סף לפרק האתיקה והעלייה באחוז החברות עם קוד אתי מושפעת מכך בצורה משמעותית (מי שאין לו קוד אתי מקבל 0 בפרק זה).

בעקבות ההשתתפות בדירוג - חלה עליה באחוז החברות שלהן קוד אתי , מ- 69% בשנת 2006 ל- 96% בשנת 2010 (ראה גרף 3).

נתונים מעניינים:

- ב- 96% מהחברות קיים קוד אתי או שהוא בתהליך הכנה.
- ב- 87% מהחברות הקוד אתי פתוח לעיון הציבור.
- רק 50% מהחברות ציינו שנושא האתיקה מנוהל באמצעות מדדים ויעדים (לדוגמא מספר הפניות לקו האנונימי , מספר הפניות שהצריכו טיפול משמעותי). שאלה חדשה בדירוג 2010.
- רק 56% מהחברות מקיימות בדיקת אפקטיביות של תוכנית האתיקה.

גרף 3 | אחוז החברות בהן יש קוד אתי מבין החברות המשתתפות בדירוג



סביבת עבודה

- **אחוז הנשים המועסקות מבין 10% מקבלי השכר הגבוה בארגון** | חלה עליה הדרגתית קלה מ-20% בשנת 2006 ל-24% בשנת 2010. האחוז שומר על יציבות בשלוש השנים האחרונות (ראה גרף 4).
- **התארגנות עובדים** | ב-40% מהחברות קיימת התארגנות עובדים- ועד עובדים. ב-49% חברות נוספות ציינו שיאפשרו את קיומה.
- 80% מהחברות ציינו ש הן בודקות את **קבלני המשנה שלהן בצורה פרו- אקטיבית** לגבי עמידתם בחוקי העבודה (לדוגמא מעבר רו"ח על תלושי שכר של עובדי קבלן).
- **ביצוע סקר שביעות רצון** | 69% מהחברות עורכות סקר שביעות רצון תקופתי בקרב עובדי החברה. 65% גם מפרסמות את תוצאותיו לעובדים.
- **מנגנוני עידוד שילוב אוכלוסיות מוחלשות בשוק העבודה** | כלי להשפעה על תהליכי המיון וההעסקה: חלה עליה באחוז החברות שלהן מנגנונים לעידוד גיוס עובדים מקרב בני מיעוטים או אוכלוסיות המתקשות להשתלב בשוק העבודה. ל-57% מהחברות מנגנון לגיוס ערבים, ל-61% מנגנון לעידוד אוכלוסיות המתקשות להשתלב בשוק העבודה.
- **אחוז עובדים ערבים בארגונים בדירוג 2010** | 5.3% (עליה קלה לעומת 4.4% בשנה שעברה)- ראה גרף 5. שיעורם באוכלוסיה בגילאי העבודה 20%.
- **אחוז עובדים עם מוגבלויות בדירוג 2010** | 1.2% בלבד.
- 61% מהחברות ציינו כי הן משקיעות ביוזמות שונות המבקשות לשלב אוכלוסיות המתקשות להשתלב בשוק העבודה.
- **דוגמאות ל יוזמות בחברות לקידום אוכלוסיות המתקשות להשתלב בשוק העבודה** | חרדים, ערבים, עולים חדשים, גילאי +50, נשים ערביות, אנשים עם מוגבלויות, עובדים מהפריפריה, חד-הוריים, אתיופים, אוכלוסיות מעוטות יכולת, נכי צה"ל.

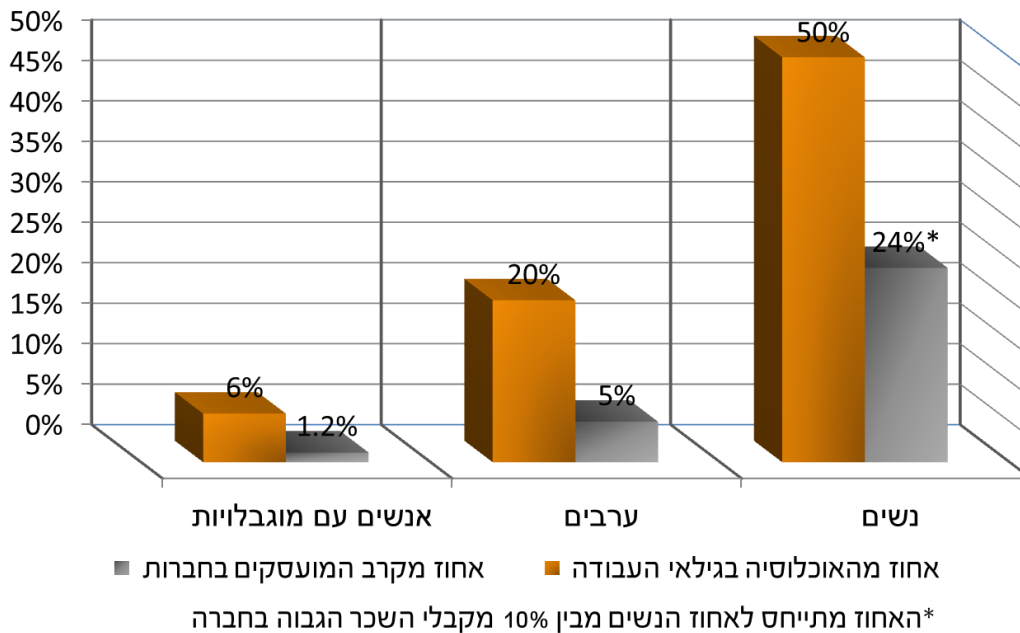
בין היוזמות:

- ✓ אחת החברות ציינה ש המדיניות של מנהלות כוח-אדם בקבוצה הינה להעדיף במידת האפשר את כל האוכלוסיות המתקשות באשר הן (אמהות חד הוריות, בני מיעוטים ועוד).
- ✓ עידוד גיוס חרדים -באמצעות "מנפאואר בראשית".
- ✓ עידוד גיוס אקדמאים יוצאי הקהילה האתיופית -באמצעות "עולים ביחד".



- ✓ קידום אוכלוסיות מוחלשות בפר יפריה, הקמת מפעלים בפריפריה וקיום הכשרות וקורסים להתחלת עבודה.
- ✓ בשיתוף עם משרד העבודה קיום קורסים והכשרות לאוכלוסיות מובטלות להתחלת עבודה בתפקידים.
- ✓ עידוד גיוס אקדמאים מהמגזר הערבי - באמצעות "קו משווה".
- ✓ עידוד גיוס עובדים עם מוגבלויות - בשיתוף עם משרד התמ"ת, בית איזי שפירא ואלווין ישראל.
- ✓ בדירוג חברה שהציעה מסלולי קידום ייעודיים לאוכלוסיית +40, פתחה קורסים ייעודיים לאוכלוסיה החרדית ומעסיקה בעלי מוגבלויות בתקני רווחה קבועים מראש.
- ✓ עולים חדשים - בדירוג חברה המאפשרת לכל עולה חדש ללמוד באופן במקביל לעבודתו שלוש פעמים בשבוע, ומאפשרת סידור עבודה גמיש לכל עובד שממשיך לקבוצות אוכלוסייה המתקשה להשתלב בשוק.

גרף 4 | גיוון תעסוקתי בחברות המשתתפות בדירוג



מעורבות בקהילה | תרומת החברות

תרומת החברות הציבוריות: ניתן לראות עלייה בסכום התרומה ה ממוצע, למרות שנת 2009 היתה שנת משבר כלכלי והיציאה מהמשבר חלה לקראת אמצע השנה (ראה גרף 5).

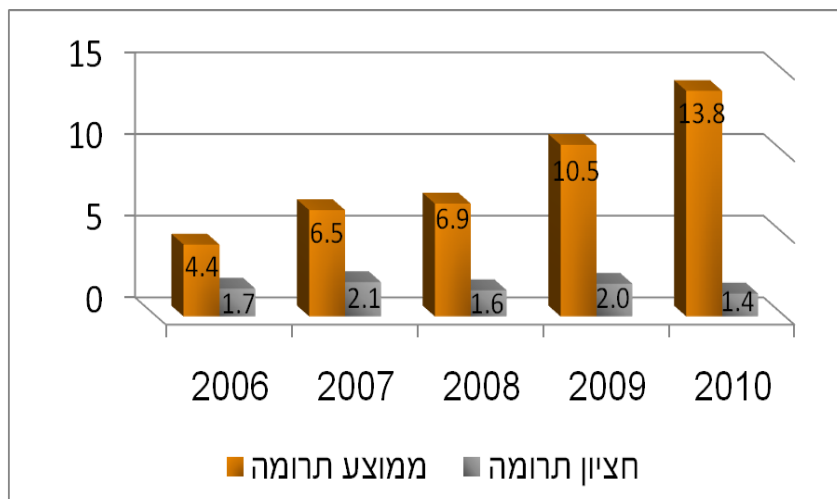
עם זאת חלה ירידה באחוז דומה בסכום התרומה החצינית (50% מהחברות תורמות מליון ₪ ומטה). הנתון מלמד כי למעט מספר מצומצם של חברות מובילות התורמות סכומים של עשרות מיליוני ₪ בשנה, רוב החברות עדיין תורמות סכומים נמוכים יותר של כמיליון ₪ ומטה.

שנה	סכום תרומה ממוצע במיליוני ₪	סכום תרומה חצינית במיליוני ₪	אחוז תרומה ממוצעת ממחזור	אחוז תרומה ממוצעת מרווח לפני מס	אחוז תרומה חצינית מרווח לפני מס
2006	4.3	1.72	0.19%	1.20%	0.6%
2007	6.4	2.11	0.21%	0.90%	0.83%
2008	6.8	1.61	0.16%	0.70%	0.5%
2009	10.5	2.04	0.17%	*1.3%	*0.63%
2010	13.8	1.4	0.16%	1.51%	0.61%

* הנתונים שבטבלה מתייחסים לחברות ציבוריות בלבד

- אחוז תרומה מרווח לפני מס בשנת 2009 התייחס ל-16 חברות בלבד אשר נמדדו על בסיס יחס פיננסי זה (חברות מרוויחות).
- ב-86% מהחברות קיימת התנדבות עובדים.
- 52% מהחברות ציינו שעובדיהם מתנדבים מעל 3 שעות בממוצע בשנה.

גרף 5 | תרומה ממוצעת וחצינית של חברות ציבוריות בדירוג (במיליוני ש"ח)



איכות הסביבה

חברות כימיה, פרמצבטיקה אנרגיה, סמיקונדקטור ותעשייה המשתתפות בדירוג: דלק-חברת הדלק הישראלית, פז חברת נפט, טבע תעשיות פרמצבטיות, פריגו, כ.צ.ט, מכתשים אגן, אינטל ישראל, כרמל אולפינים, י.ח. דמרי, טמבור.

נתונים מעניינים מדירוג 2010:

גרף 6 | ביצועי כלל החברות בנושאי איכות סביבה



דוגמאות למוצרים ושירותים "ידידותיים לסביבה" שפיתחו בשנה החולפת חברות המשתתפות בדירוג מעלה 2010, ושהוצגו במסגרת הדירוג:

אינטל | פיתוח מעבדי מחשב בעלי צריכת חשמל נמוכה יותר, כולל כאלה עם יכולות של כיבוי בזמן המתנה. בנוסף החברה נקטה במתן שירותים ידידותיים לסביבה לעובדיה (שירות הסעות בתשלום לעובדים המחזיקים ברכב ליסינג, שירות מיחזור פסולות מהבית וכו').

אורמת | מוצר שבמהותו ידידותי לסביבה - ייצור אנרגיה ממקור גיאותרמי. אורמת עוסקת בפיתוח מוצרים ידידותיים לסביבה מעל 40 שנה והייתה בין שתי חברות האנרגיה הראשונות שקיבלו ISO 14001.

דלתא | בשנת 2009 השיקה דלתא את מותג ה- ECOLIFE - ביגוד חסכוני באנרגיה. דלתא שמה לעצמה למטרה לייצר מוצרים המפחיתים את הנזק הסביבתי לאורך כל מעגל החיים של המוצר. מוצרי מותג חסכון באנרגיה - המוצרים מכותנה אנטי בקטריאלית "חסכונית באנרגיה".



נטפים | פיתוח מערכות להגברת ניצול מים מושבים . פיתוחים להשקיה תת קרקעית במי ביוב למניעת זיהום. מחקרים הקשורים להגברת השימוש בחומר גלם ממוחזר.

מהדרין | בשנים האחרונות פיתחה החברה ביחד עם מכון וולקני קלמנטינה מז | אור. זן זה צורך כמות מים הנמוכה ב- 15% מצריכת המים הנדרשת לגידול זנים מקבילים. בנוסף, החברה משווקת פירות אורגניים עם הסמכה מתאימה, ללא שימוש בחומרי הדברה.

SAP | פיתחה מערכת להתייעלות בתחום הקיימות בארגונים. לדוגמא התייעלות בתחום פליטות הפחמן הארגוניות, צריכת האנרגיה הארגונית וכד'. המערכת נמכרת ללקוחות וגם מוטמעת בארגון.

פסגות | הקמת וניהול קרן הנאמנות "פסגות מעלה" המשקיעה במניות של תאגידים ציבוריים הכלולים במדד "מעלה". איזון וולונטרי של כל גזי החממה אותם פולטת פסגות (Carbon Offsetting באמצעות רכישת אשראי פחמני (Carbon Credits), נטיעת עצים. פסגות הצטרפה לפרויקט הפחמן הוולנטרי Carbon Disclosure Project (CDP) שהינו פרויקט בינ"ל במסגרתו נאסף מידע על פליטת הפחמן של למעלה מ 4,000 תאגידים גדולים ברחבי העולם.*

בנק הפועלים | החל משנת 2008 הבנק נמצא במהלך אסטרטגי של "סניף ללא נייר" (הכוונה לצמצום משמעותי עד לביטול מוחלט של כמויות ה נייר המשמשים לצרכים תפעוליים). פיתוח יישומים דוגמת "דואר נט" ודואר מוצפן. הרחבת אפשרויות של ביצוע פעולות באינטרנט ללא הגעה פיזית לסניף. הרחבת שירותי מוקדים טלפוניים.

בנק לאומי | שירות לאומי מייל מוצפן - במטרה להרחיב את מעגל הלקוחות המוותרים על קבלת דיוורים בנייר, השיק לאומי שירות לשליחת עדכוני חשבון באופן ישיר לתיבות הדואר האלקטרוני האישי של הלקוחות.

HP | התקנת פאנלים סולריים על גג המפעל בקריית גת. פיתוח מכונות הדפסה הצורכות 30-40% פחות אנרגיה מהקודמות. תהליך פיתוח דיו הצורך 18% פחות אנרגיה. מיחזור IO בתוך מכונות ההדפסה (פחות פסולת).

טמבור | מדי שנה מפתחת החברה מוצרים בעלי תו תקן ירוק, מסבה מוצרים על בסיס ממש למוצרים על בסיס מים ומתאימה אותם לתקן האירופאי המחמיר לפליטת VOC (בישראל אין כלל תקן). בשנת 2009 הקימה החברה מפעל חדשני אשר התבסס על התקנים המחמירים ביותר באירופה הממחזר 100% חומרים.



ממשל תאגידי

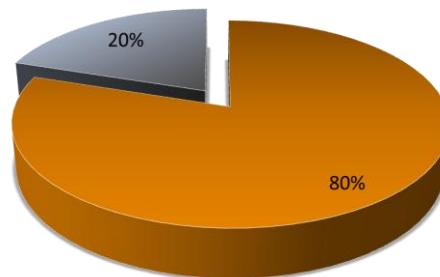
על-פי המלצות וועדת גושן בנושא ממשל תאגידי, מומלץ למנות דירקטורים חיצוניים ועצמאיים כך שמספרם הכולל של הדירקטורים החיצוניים והעצמאיים יהא: **בחברה שאין בה בעל דבוקת שליטה** ("מניות המקנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מכלל זכויות ההצבעה באסיפה הכללית" כהגדרת המונח "דבוקת שליטה" בחוק החברות) - **לפחות מחצית מסך כל הדירקטורים ובחברה שיש בה בעל דבוקת שליטה - לפחות שליש מסך כל הדירקטורים.**

דגש נוסף מושם על הדיווח הכספי ותהליך הביקורת עליו - תחומי מפתח באחריות הדירקטוריון, כולו. דו"ח גושן ממליץ כי וועדת הביקורת תבצע עבודה מקדימה בנושא אישור הדוחות הכספיים, וקובע כי יש לפיכך משמעות רבה לעצמאות חברי וועדת הביקורת ולכישוריהם הפיננסיים.

מתוצאות דירוג מעלה 2010:

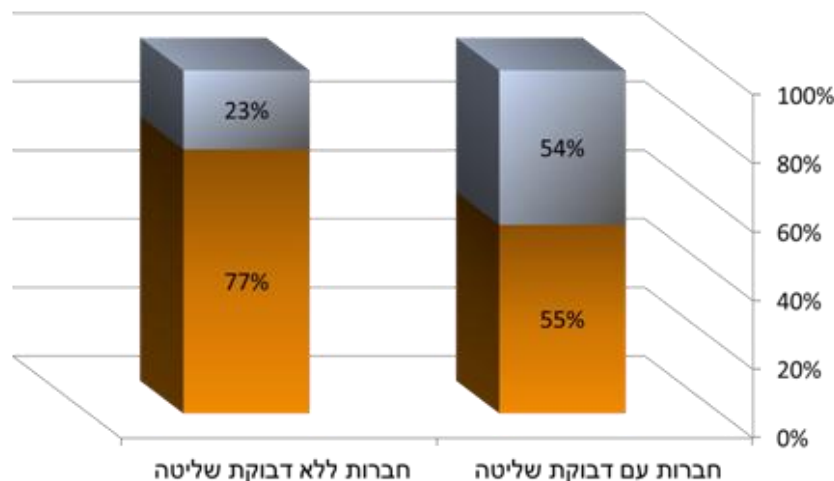
גרף 7 | חברות עם וללא דבוקת שליטה

■ חברות עם דבוקת שליטה ■ חברות ללא דבוקת שליטה



גרף 8 | רמת עצמאות בדירקטוריונים - בהתאם לחברות עם וללא דבוקת שליטה

■ רמת עצמאות נמוכה של הדירקטוריון ■ רמת עצמאות גבוהה של הדירקטוריון



ועדת ביקורת

ב-90% מהחברות הציבוריות יש רוב לדירקטורים עצמאיים בוועדת ביקורת. עונה על דרישת ועדת גושן לרוב של דירקטורים עצמאיים בוועדה. 80% ממוצע של דירקטורים בעלי ידע ומיומנות פיננסית (מחשוף) בהתאם לדרישות ועדת גושן. נתונים אלה חשובים ומשמעותיים לאור הדגש הרב המושם בוועדת גושן על חשיבות עבודתה העצמאית של ועדת הביקורת.

הפרדה בין תפקיד יו"ר ומנכ"ל

90% מהחברות הציבוריות ציינו שבתפקיד מנכ"ל יו"ר מכהנים יחידים שונים.



פרק ניהול ודיווח אחריות תאגידית

דוח אחריות חברתית-סביבתית: ל-14 חברות מהחברות הציבוריות המשתתפות בדירוג יש דוח אחריות חברתית-סביבתית, כלומר ל-29% מהחברות הציבוריות.

18 חברות אשר פרסמו דוחות חברתיים סביבתיים לשנים 2008-2009 (או כאלו המתכננות לפרסם עד סוף השנה): טבע, רפאל, סלקום, פרטנר, שטראוס, בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט, לאומי קארד, כרמל אולפינים, אורמת, אלביט, דלתא, מבני תעשייה, קבוצת ברן, מכתשים אגן, P&G, גזית גלוב.

אחריות תאגידית בדירקטוריון:

רק ב-19% מהחברות הציבוריות קיימת ועדה בנושא אחריות תאגידית בדירקטוריון. ב-44% מהחברות התקיים בשנתיים האחרונות דיון בדירקטוריון/ועדת דירקטוריון בנושאים הללו.

גיוון אנושי בדירקטוריון:

רק ב-15% מהחברות הציבוריות, הדירקטוריון מציב יעדים בנושא גיוון אנושי בדירקטוריון. רק 17% נשים בדירקטוריונים של החברות הציבוריות המשתתפות בדירוג.

השפעת המשבר הכלכלי

השנה הופיעו בשאלון הדירוג מספר שאלות העוסקות בהשפעת המשבר הכלכלי על ההשקעות בתחום האחריות התאגידית בארגון. מהן עולה:

- בהשוואה ל שנה קודמת רמת האחריות התאגידית עלתה ב- 53% מהחברות, ב- 43% מהחברות רמת האחריות התאגידית נשארה באותה רמה וב- 4% ירדה.
- בהשוואה לשנה קודמת ב- 49% מהחברות כמות המשאבים בארגון הקשורה לאחריות התאגידית עלתה, ב- 47% נשארה באותה רמה וב- 4% ירדה.

גרף 9 | אחריות תאגידית בחברות בהשוואה לשנים קודמות

